COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 13.12.2019
COM(2019) 625 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

privind punerea în aplicare și impactul dispozițiilor referitoare la etichetarea facultativă prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1760/2000, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014

1. INTRODUCERE

În conformitate cu articolul 23a din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000[1], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport privind punerea în aplicare a dispozițiilor privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat și impactul acestora, inclusiv posibilitatea revizuirii lor.

Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 a fost adoptat în urma crizei generate de encefalopatia spongiformă bovină (ESB), cu scopul de a îmbunătăți transparența și de a consolida încrederea consumatorilor în carnea de vită și mânzat.

Regulamentul prevedea norme stricte privind aprobarea și utilizarea informațiilor facultative, justificate de o pierdere serioasă a încrederii consumatorilor și de grave perturbări ulterioare ale pieței.

Regulamentul (UE) nr. 653/2014[2] a modificat Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 și a simplificat în mod semnificativ dispozițiile privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat, scopul principal fiind de a reduce sarcina administrativă pentru operatori și pentru autoritățile competente, precum și de a reduce costurile suportate de operatori pentru furnizarea unor astfel de informații facultative.

Normele modificate nu mai prevăd cerința de autorizare a etichetării facultative a cărnii de vită și mânzat. Aceste informații facultative trebuie să respecte legislația orizontală privind etichetarea și, în special, Regulamentul (UE) nr. 1169/2011[3] privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

Obiectivele acestui raport sunt, în temeiul articolului 23a din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000:

---

[1] Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și mânzat și a produselor din carne de vită și mânzat și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 820/97 al Consiliului, JO L 204, 11.8.2000, p. 1.

[2] Regulamentul (UE) nr. 653/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1760/2000 în ceea ce privește identificarea electronică a bovinelor și etichetarea cărnii de vită și mânzat, JO L 189, 27.6.2014, p. 33.

[3] Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei, JO L 304, 22.11.2011, p. 18.

- de a evalua punerea în aplicare și impactul legislației actuale a UE privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat de-a lungul lanțului de aprovizionare, în special ținând seama de opiniile exprimate de autoritățile competente, de producători, de prelucrători și de consumatori;

- de a analiza posibilitatea de revizuire a dispozițiilor privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat.

2. CONTEXTUL ȘI CADRUL LEGAL

Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 al Consiliului a fost adoptat în contextul unei pierderi a încrederii consumatorilor după ESB. A abrogat și a înlocuit Regulamentul (CE) nr. 820/97 al Consiliului[4], adoptat ca răspuns la perturbările grave ale pieței cauzate de criza ESB. Regulamentul (CE) nr. 820/97 a introdus principiul trasabilității individuale a animalelor și menționarea pe etichetă a originii cărnii de vită și mânzat.

Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 a realizat următoarele:

1. a consolidat sistemul de identificare și înregistrare a bovinelor (articolele 1-10);

2. a introdus un sistem obligatoriu de etichetare a cărnii de vită și mânzat, în cadrul căruia operatorii care comercializează carne de vită și mânzat trebuie să menționeze pe etichetă informații privind originea, în special locul de naștere, de îngrășare și sacrificare a animalului de la care provine carnea (articolele 11-15);

3. a introdus un sistem de etichetare facultativă pentru a le permite operatorilor să furnizeze informații suplimentare consumatorilor (articolele 16-18).

Dispozițiile menționate la al treilea punct (sistemul de etichetare facultativă) au fost modificate în 2014 prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014, care a eliminat, în esență, cerința privind autorizarea, de către autoritățile competente, a informațiilor privind etichetarea facultativă și obligația controalelor asupra operatorilor efectuate de un organism independent recunoscut de autoritatea competentă.

Etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat acoperă de regulă rasa și categoria animalelor, regiunea de producție, sistemele de hrănire și de producție.

Regulamentul (UE) nr. 653/2014 a modificat Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 după cum urmează:

[4]Regulamentul (CE) nr. 820/97 al Consiliului din 21 aprilie 1997 de stabilire a unui sistem de identificare și înregistrare a bovinelor și privind etichetarea cărnii de vită și a produselor din carne de vită. JO L 117, 7.5.1997, p. 1.

- un articol 15a nou introdus prevede, în special, ca informațiile să fie obiective, verificabile de către autoritățile competente și inteligibile pentru consumatori;
- în plus, articolul 15a împuternicește Comisia să adopte acte delegate în ceea ce privește definițiile și cerințele aplicabile termenilor și categoriilor de termeni care pot fi incluși pe etichetele ambalajelor produselor proaspete și congelate din carne de vită și mânzat;

- articolul 22, astfel cum a fost modificat, prevede, printre altele, că, în cazul în care un operator sau o organizație a etichetat carnea de vită și mânzat fără a respecta obligațiile prevăzute pentru etichetarea obligatorie sau facultativă, statele membre cer, dacă este cazul și în conformitate cu principiul proporționalității, scoaterea de pe piață a cărnii respective. Statele membre pot autoriza introducerea pe piață a cărnii de vită respective după etichetarea adecvată a acesteia în conformitate cu cerințele Uniunii, cu condiția ca această carne să respecte normele veterinare și de igienă relevante.

2.1 SISTEMUL DE ETICHETARE FACULTATIVĂ ÎNAINTE DE INTRAREA ÎN VIGOARE A REGULAMENTULUI (UE) NR. 653/2014

Înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014, normele generale privind autorizarea și controlul informațiilor facultative privind carnea de vită și mânzat erau prevăzute la articolele 16 și 17 (în prezent abrogate) din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000.

Pe scurt:

- operatorul trebuia să trimită un caiet de sarcini spre aprobare către autoritatea competentă din statul membru în care a fost produsă sau comercializată carnea de vită și mânzat;

- caietul de sarcini trebuia să descrie informațiile care urmau să fie menționate pe etichetă;

- operatorul trebuia să stabilească un sistem specific de control aplicabil în toate etapele de producție, inclusiv controale efectuate de un organism independent recunoscut de autoritatea competentă și desemnat de operator; aceste organisme independente trebuiau să respecte criteriile prevăzute în standardul european EN/45100;

- operatorii care utilizau sistemul de etichetare trebuiau să suporte costul controalelor efectuate de un organism independent;

- autoritatea competentă trebuia să examineze caietul de sarcini și măsurile adoptate pentru a se asigura precizia informațiilor furnizate pe etichetă;

- atunci când carnea de vită și mânzat era produsă și/sau vândută în două sau mai multe state membre, autoritățile competente ale statelor membre în cauză trebuiau să examineze și să aprobe caietele de sarcini legate de operațiunile desfășurate pe teritoriul respectiv;

- orice caiet de sarcini aprobat de un stat membru trebuia să fie comunicat celorlalte state membre prin intermediul Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole;

- în cazul în care carnea de vită și mânzat era produsă într-o țară terță, operatorii aveau permisiunea de a furniza informații facultative privind etichetarea cărnii de vită și mânzat conform Regulamentului (CE) nr. 1760/2000 după ce țara terță în cauză notifica în prealabil Comisiei următoarele elemente:

    - autoritatea competentă desemnată pentru acordarea aprobării;

    - procedurile și criteriile conform cărora autoritatea competentă a examinat caietul de sarcini;

    - lista operatorilor și organizațiilor care au primit permisiunea de a utiliza caietul de sarcini aprobat.

- Comisia trebuia să examineze notificările primite din partea țărilor terțe pentru a evalua echivalența procedurilor și criteriilor aplicate de țara terță cu standardele prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1760/2000;

- notificările primite de țările terțe trebuiau să fie transmise statelor membre.

2.2 ETICHETAREA FACULTATIVĂ DUPĂ INTRAREA ÎN VIGOARE A REGULAMENTULUI (UE) NR. 653/2014

Articolul 15a introdus prin Regulamentul (UE) nr. 653/2014 prevede:

„*Informațiile privind produsele alimentare diferite de cele specificate la articolele 13, 14 și 15 adăugate pe etichete în mod voluntar de către operatori sau organizații care comercializează carnea de vită și mânzat sunt obiective, verificabile de către autoritățile competente și inteligibile pentru consumatori.*

Aceste informații respectă legislația orizontală privind etichetarea, în special Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului...”

Prin această dispoziție, normele privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat au fost armonizate cu cele privind alte tipuri de carne și produse alimentare în general, în conformitate cu Regulamentul orizontal privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare[3]; în prezent, operatorii pot furniza informații facultative pe etichete pe propria lor răspundere, fără a fi nevoie de o aprobare prealabilă din partea autorităților competente și fără controale din partea terților.

Capitolul V din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 prevede norme generale privind informațiile voluntare referitoare la produsele alimentare. În special, articolul 36 alineatul (2) din regulament prevede că informațiile furnizate în mod voluntar respectă următoarele cerințe:

> (a) nu induc în eroare consumatorul, astfel cum se specifică la articolul 7 din regulament („practici corecte de informare”), în special:
>
> - în ceea ce privește caracteristicile produsului alimentar și, în special, în ceea ce privește natura, identitatea, proprietățile, compoziția, cantitatea, data durabilității minimale, țara de origine sau locul de proveniență, metoda de fabricație sau producție;
> - atribuind produsului alimentar efecte sau proprietăți pe care nu le are;
> - sugerând că produsul alimentar posedă caracteristici speciale, atunci când, în realitate, toate produsele alimentare similare posedă asemenea caracteristici, mai ales evidențiind în mod special prezența sau absența anumitor ingrediente sau/și nutrienți;
> - sugerând, prin intermediul prezentării, în descrieri sau imagini, prezența unui anumit produs alimentar sau a unui anumit ingredient, deși, în realitate, o componentă prezentă în mod natural a fost înlocuită cu o altă componentă.
>
> (b) nu sunt ambigue și nu derutează consumatorii; și
>
> (c) după caz, se bazează pe date științifice relevante.

Trimiterea la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 este deosebit de importantă. Întrucât prevede că informațiile furnizate nu trebuie să inducă cumpărătorul în eroare în ceea ce privește, printre altele, caracteristicile produsului alimentar, locul de proveniență și metoda de fabricație și producție, articolul acoperă *de facto* toate informațiile prevăzute anterior ca etichetare facultativă de Regulamentul (CE) nr. 1760/2000. În acest sens, practicile corecte de informare sunt garantate prin referirea la articolul 7.

3. METODOLOGIE

Prezentul raport se bazează pe următoarele informații:

- analiza rapoartelor și evaluărilor anterioare efectuate cu privire la etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat;
- consultarea statelor membre printr-un chestionar specific și contacte bilaterale;
- consultarea părților interesate printr-un chestionar specific și contacte bilaterale.

3.1 RAPOARTE ȘI EVALUĂRI ANTERIOARE

Rezultatele următoarelor studii și rapoarte au fost utilizate pentru a evalua punerea în aplicare a sistemului de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat:

a) Raportul Comisiei către Consiliu și Parlamentul European privind punerea în aplicare a titlului II din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000[5]

b) Avizul privind agricultura al Grupului la nivel înalt al părților interesate independente privind povara administrativă[6]

c) Studiu de evaluare pentru Comisie, „Evaluarea normelor UE privind etichetarea cărnii de vită și mânzat”[7]

3.2 CONSULTAREA STATELOR MEMBRE

Pentru a integra, a actualiza și a completa analiza efectuată în cadrul evaluărilor anterioare, informațiile au fost colectate prin chestionare specifice adresate autorităților competente din toate cele 28 de state membre.

Chestionarul a fost prezentat în cadrul reuniunii Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole din 19 iulie 2018 și distribuit statelor membre.

Scopul chestionarului a fost de a colecta informații, opinii și evaluări din partea autorităților competente responsabile cu punerea în aplicare a sistemului.

Statelor membre li s-a solicitat, în special:

[5] COM(2004)316 final.

[6] Avizul grupului la nivel înalt privind domeniul prioritar al agriculturii/subvențiilor în sectorul agricol din 5 martie 2009, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/action-programme-for-reducing-administrative-burdens-in-the-eu-final-report_dec2012_en.pdf.

[7] https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/evaluation/market-and-income-reports/2015/eu-beef-labelling-rules/fullrep_en.pdf.

- să precizeze dacă au păstrat un sistem național de notificări și controale privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014;

- să furnizeze o estimare a cotei de piață a cărnii de vită și mânzat etichetate în mod voluntar înainte și după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014;

- să precizeze care au fost principalele elemente de informație furnizate în cadrul sistemului de etichetare facultativă;

- să indice numărul controalelor efectuate și ratele de neconformitate înainte (2013-2014) și după (începând din anul 2015) intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014;

- să precizeze tipurile de neconformități depistate în legătură cu etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat;

- să menționeze dificultățile întâmpinate în punerea în aplicare a sistemului de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014;

- să evalueze principalele efecte (pozitive sau negative) ale simplificării introduse de Regulamentul (UE) nr. 653/2014;

- să evalueze (pe o scară de la 1 la 5) sistemul de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat înainte și după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014, în legătură cu următoarele aspecte: eficacitatea sistemului, fiabilitatea sistemului, complexitatea pentru autoritățile competente, complexitatea pentru producători, sarcina administrativă pentru autoritățile competente în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea funcționării sistemului, costurile administrative pentru producători, capacitatea de a informa corect consumatorii.

Din 28 de state membre, 12 au furnizat răspunsuri detaliate în cadrul chestionarului (BE-DK-DE-ES-FR-IT-AT-PT-SI-FI-SE-UK). Cinci state membre au răspuns că nu au aplicat sistemul de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat înainte de 2014 (BG-HR-LV-LT-PL).

11 state membre nu au furnizat răspunsuri sau au trimis un chestionar completat parțial (CZ-EE-IE-EL-CY-LU-HU-MT-NL-RO-SK).

În cadrul reuniunii din 8 noiembrie 2018 a Comitetului pentru organizarea comună a piețelor agricole, a avut loc o discuție cu statele membre în legătură cu principalele rezultate ale chestionarului.

3.3 CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE

La fel ca în cazul consultării statelor membre, chestionarul adresat părților interesate a vizat colectarea de informații, opinii și evaluări în legătură cu următoarele aspecte:

- dacă normele anterioare privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat (adică aprobarea din partea statelor membre, controalele terților, notificările etc.) au fost considerate utile în trecut pentru a susține piața după criza cauzată de ESB și pentru a informa corect consumatorii;

- dacă ar exista motive întemeiate pentru a face distincția între carnea de vită și mânzat și alte tipuri de carne și produse alimentare în ceea ce privește informațiile facultative furnizate consumatorilor;

- modul în care au fost percepute normele anterioare privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat și principalele efecte (pozitive sau negative) ale noilor norme introduse de Regulamentul (UE) nr. 653/2014;

- dacă consumatorii cunoșteau normele diferite aplicate etichetării facultative a cărnii de vită și mânzat înainte de Regulamentul (UE) nr. 653/2014 în comparație cu cele pentru alte produse alimentare;

- eventualele dificultăți întâmpinate de părțile interesate (în cadrul etapei relevante a pieței) de a se adapta la noile norme introduse de Regulamentul (UE) nr. 653/2014 și dacă noile norme privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat au avut un impact (pozitiv sau negativ) asupra strategiilor de marketing ale părților interesate;

- să evalueze (pe o scară de la 1 la 5) sistemul de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat înainte și după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014, în legătură cu următoarele aspecte: eficacitatea sistemului, fiabilitatea sistemului, complexitatea pentru autoritățile competente, complexitatea pentru producători, sarcina administrativă pentru autoritățile competente în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea funcționării sistemului, costurile administrative pentru producători, capacitatea de a informa corect consumatorii.

Până la sfârșitul lunii noiembrie 2018, au fost primite șapte răspunsuri din partea următoarelor asociații: Uniunea Europeană a Comercianților de Animale Vii și de Carne (UECBV), Federación Empresarial de Carnes e Industrias Cárnicas (FECIC), British Meat Processor Association (BMPA), CULTURE VIANDE, EUROCOMMERCE (au fost trimise trei răspunsuri din partea a diferite organizații asociate).

4. ANALIZA ȘI REZULTATELE CONSULTĂRII

4.1 ANALIZA RAPOARTELOR ȘI EVALUĂRILOR ANTERIOARE

O primă evaluare a normelor privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat a fost efectuată în anul 2004 de către Comisia Europeană în raportul său privind punerea în aplicare a titlului II din Regulamentul (CE) nr. 1760/2000.

În acest raport, Comisia a constatat următoarele:

- sistemul de etichetare facultativă a fost utilizat în principal de către operatori în cadrul relațiilor business-to-business;
- au existat acorduri contractuale între partenerii comerciali pentru a se asigura transmiterea informațiilor specifice produsului;
- rolul sistemelor de etichetare facultativă a fost perceput în mod diferit de autoritățile competente, ceea ce a condus la existența unor criterii diferite pentru autorizarea caietelor de sarcini;
- aceste abordări diferite au condus la faptul că situațiile de recunoaștere reciprocă a caietelor de sarcini aprobate erau rare, ceea ce risca să perturbe comerțul din interiorul UE, precum și să denatureze concurența între operatorii care nu erau supuși acelorași restricții în ceea ce privește obținerea aprobării propriilor caiete de sarcini.

O a doua evaluare a fost efectuată de Grupul la nivel înalt al părților interesate independente privind povara administrativă („HLG”), înființat în 2007 pentru a oferi consultanță Comisiei cu privire la punerea în aplicare a Programului de acțiune privind reducerea sarcinii administrative în Uniunea Europeană.

În avizul său privind agricultura/subvențiile în sectorul agricol din 5 martie 2009, HLG a constatat că procedura de aprobare a caietului de sarcini pentru etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat și sistemul de control prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1760/2000 generează o sarcină administrativă atât pentru operatori, cât și pentru administrații.

Prin urmare, HLG a recomandat Comisiei se elimine cerințele de notificare cu privire la utilizarea unor indicații suplimentare de etichetare, altele decât cele obligatorii pentru carnea de vită și mânzat.

Potrivit raportului HLG, acest lucru ar permite o reducere cu 15 % a poverii administrative (21 de milioane EUR, dintr-un total de 139 de milioane EUR pentru

etichetarea cărnii de vită și mânzat) în ceea ce privește identificarea bovinelor, fără a compromite trasabilitatea garantată de elementele obligatorii de etichetare.

O a treia evaluare detaliată, „Evaluarea normelor UE privind etichetarea cărnii de vită și mânzat", a fost efectuată pentru Comisie în 2014, la câteva luni după adoptarea Regulamentului (UE) nr. 653/2014.

În ceea ce privește sistemul de etichetare facultativă, principalele rezultate au fost următoarele:

- volumul de carne de vită și mânzat supus sistemelor voluntare a reprezentat în medie 23 % din întreaga cantitate de carne de vită și mânzat vândută pe piețele naționale ale celor șase state membre care au participat la studiul de caz (DE, FR, IT, ES, UK, IE).

- părțile interesate au avut opinii divergente cu privire la consecințele punerii în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014, care simplifică normele privind etichetarea facultativă: unele au apreciat procedura simplificată; altele au observat riscul deteriorării întregului sistem și pierderea încrederii consumatorilor.

- consumatorii au putut, în general, să înțeleagă indicațiile furnizate în conformitate cu normele facultative. Cu toate acestea, unii consumatori intervievați au reclamat faptul că etichetele prezentate în conformitate cu normele facultative au fost adesea, drept consecință, supraîncărcate. Acest lucru a condus la situația paradoxală în care etichetele de pe carnea de vită și mânzat furnizează simultan prea multe informații fără explicații suficiente, ceea ce le face dificil de înțeles.

- În general, indicațiile facultative nu au reprezentat factori cu o influență majoră asupra comportamentului de cumpărare autodescris al consumatorilor[8].

- majoritatea părților interesate au subliniat că Regulamentul (UE) nr. 653/2014 a adus normele de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat în conformitate cu normele generale de etichetare a produselor alimentare.

[8] La aceleași concluzii s-a ajuns și în cadrul **Studiului de piață în rândul consumatorilor privind funcționarea pieței cărnii pentru consumatorii din Uniunea Europeană** (SANCO/2009/B1/010). Acest raport a arătat că, în general, peste jumătate dintre consumatori analizează trei aspecte-cheie atunci când cumpără carne: data expirării/data limită de consum (68 %), prețul pe kilogram (67 %) și prețul (67 %). 48 %, respectiv 44 % dintre consumatori țin seama de țara de origine și de producător atunci când cumpără carne, elemente furnizate în cadrul etichetării obligatorii. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/meat-market-study-final-report_en_0.pdf.

- în unele cazuri, etichetele facultative au fost utilizate doar în cadrul vânzărilor *business-to-business*.

- unii comercianți cu amănuntul și-au exprimat teama că simplificarea etichetării facultative din 2014 ar conduce la o proliferare a etichetelor cu niveluri scăzute de garanție că informațiile furnizate pe eticheta facultativă sunt obiective, verificabile și inteligibile pentru consumatori, ceea ce ar putea afecta imaginea sectorului. Alții au considerat că este o evoluție pozitivă: simplificarea procedurilor permite operatorilor economici să elaboreze noi mențiuni facultative, care să răspundă cererii consumatorilor.

4.2 REZULTATUL CONSULTĂRII STATELOR MEMBRE

În cadrul consultării din 2018, cele 12 state membre care au furnizat răspunsuri complete la chestionar au reprezentat peste 72 % din producția de carne de vită și mânzat din UE. Astfel, rezultatele pot fi considerate semnificative și reprezentative pentru situația din UE.

Două state membre (PT și SI) și-au menținut, după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014, sistemul național, care prevedea aprobarea de către autoritatea competentă și controlul efectuat de terți pentru etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat.

Unul dintre statele membre (IT) a simplificat sistemul: operatorii pot înscrie direct pe etichetă informațiile care pot fi extrase dintr-un registru oficial și din documente oficiale, în timp ce utilizarea de informații suplimentare trebuie să fie comunicată autorității competente, dar fără a necesita o aprobare oficială.

Unul dintre statele membre (FR) a raportat că, în pofida simplificării, mulți operatori au continuat să utilizeze caietele de sarcini aprobate înainte de 2014, cu controale efectuate de un organism independent. Alți operatori au trecut la alte sisteme naționale sau europene de etichetare și de calitate sau au pus în aplicare sisteme private de certificare pentru a-și eticheta produsele. Noile caiete de sarcini nu mai sunt verificate și aprobate *a priori*.

În toate celelalte state membre care au răspuns la chestionar, sistemul de notificări a fost abrogat în totalitate, astfel cum este prevăzut în noile dispoziții privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat.

Foarte puține state membre[9] au putut furniza informații privind cota de piață a cărnii de vită și mânzat etichetate cu informații facultative înainte și după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014.

Potrivit studiului de evaluare, media ponderată a cărnii de vită și mânzat vândute în conformitate cu sistemele de etichetare facultativă în cazul celor șase state membre studiate (DE, FR, IT, ES, UK, IE) din 2014 s-a ridicat la 23 % din totalul cărnii de vită și mânzat comercializate.

Este interesant faptul că statele membre cu o cotă ridicată a cărnii comercializate în cadrul sistemelor de etichetare facultativă nu au raportat, în chestionar, modificări semnificative. Austria estimează o scădere cu 5 % a utilizării informațiilor facultative (de la 80-90 % la 75-85 % din carnea comercializată înainte și, respectiv, după 2014). În Suedia, această cotă a crescut de la 90 % la 95 %, în timp ce Danemarca nu a raportat nicio modificare semnificativă.

Principalele informații furnizate în cadrul sistemului de etichetare facultativă au fost rasa și categoria de animale, împreună cu regiunea de producție și sistemele de hrănire și de producție.

Niciun stat membru nu a raportat dificultăți în trecerea de la normele anterioare privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat la noile norme simplificate.

Simplificarea a fost considerată principalul efect pozitiv de către statele membre care au răspuns la chestionar, 10 state membre din 12 recunoscând că noul sistem a simplificat normele prin evitarea tuturor etapelor administrative necesare în conformitate cu normele anterioare înainte de a obține aprobarea pentru caietul de sarcini. Acest lucru a determinat o reducere considerabilă a sarcinii administrative pentru autoritățile competente.

Armonizarea cu alte tipuri de carne (de porc, de pasăre, de oaie și de capră) a fost, de asemenea, recunoscută ca fiind un efect pozitiv, întrucât motivele unor norme mai stricte privind etichetarea cărnii de vită și mânzat (criza ESB) nu mai sunt relevante.

În sfârșit, statele membre au subliniat că normele simplificate permit operatorilor să reacționeze rapid la cerințele pieței dacă devin necesare noi informații pe etichete.

Ca o posibilă consecință negativă a noului sistem, trei state membre (ES, AT, UK) au identificat un risc sporit de neconformități, ca urmare a eliminării controalelor efectuate de un organism independent.

[9] DK, ES, AT, SE.

Totuși, acest lucru nu este confirmat de datele furnizate privind controalele și ratele de neconformitate constatate în cadrul etichetării facultative a cărnii de vită și mânzat înainte și după intrarea în vigoare a Regulamentului (UE) nr. 653/2014. Multe state membre nu au putut furniza date specifice referitoare la controalele privind etichetarea facultativă, întrucât datele sunt colectate în formă agregată, împreună cu cele privind etichetarea obligatorie. Patru state membre (FR-IT-AT-PL) au putut furniza date detaliate defalcate.

În primii trei ani de aplicare a noilor norme (2015-2017), procentajul mediu al neconformităților raportat de aceste patru state membre a indicat că rata de neconformitate nu a variat semnificativ și că noul sistem simplificat nu este mai riscant decât cel anterior.

Analiza evaluării prezentate de statele membre referitoare la normele anterioare și la normele noi privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat – utilizând un sistem de puncte cu numerotare de la 1 (valoarea cea mai mică) la 5 (valoarea cea mai mare) – a arătat că, în general, statele membre au apreciat drept pozitivă simplificarea introdusă în 2014.

În special, statelor membre li s-a solicitat să furnizeze o evaluare cu privire la următoarele aspecte:

- eficacitatea sistemului – punctaj mediu obținut: 3,7 puncte înainte de 2014 și 3,5 puncte după 2014; Statele membre nu au perceput diferențe substanțiale în ceea ce privește eficacitatea sistemului; noile norme sunt încă eficace în ceea ce privește asigurarea prezenței unor informații clare pe etichetă pentru consumatori.

- fiabilitatea sistemului – punctaj mediu obținut: 4,0 puncte înainte de 2014 și 3,5 puncte după 2014; în pofida unei scăderi ușoare a punctajului mediu obținut, rezultatele înregistrate de statele membre indică faptul că noul sistem este aproape la fel de fiabil ca cel anterior. Controalele efectuate de autoritățile competente asigură și garantează un nivel bun de încredere în sistem.

- complexitatea pentru autoritățile competente – punctaj mediu obținut: 4,2 puncte înainte de 2014 (complex și împovărător) și 2,3 puncte după 2014; în acest caz, diferența în evaluarea înainte și după introducerea noilor norme a fost importantă. Statele membre au considerat că sistemul anterior a fost destul de dificil de gestionat de către administrații, în timp ce noile norme au redus complexitatea sistemului.

- complexitatea pentru producători – punctaj mediu obținut: 4,3 puncte înainte de 2014 (îndelungat și împovărător) și 2,1 puncte după 2014 (mai puțin complex și mai puțin împovărător); și în acest caz a existat o reducere considerabilă a

punctelor obținute. Noul sistem este perceput ca fiind mult mai puțin complex. Procesul de aprobare a caietului de sarcini și gestionarea întregului sistem au fost îndelungate și împovărătoare pentru operatori.

- sarcina administrativă pentru autoritățile competente – punctaj mediu obținut: 4,1 puncte înainte de 2014 și 2,2 puncte după 2014; sistemul anterior a fost considerat împovărător; noul sistem a permis o reducere substanțială a sarcinii pentru autoritățile competente.

- costurile administrative pentru producători: – punctaj mediu obținut: 4,0 puncte înainte de 2014 și 1,9 puncte după 2014; reducerea costurilor pentru producători după simplificare a fost percepută ca fiind foarte semnificativă. Acest lucru este legat de eliminarea controalelor.

- capacitatea de a informa corect consumatorii – punctaj mediu obținut: 4,4 puncte înainte de 2014 și 3,7 puncte după 2014; deși atât sistemul anterior, cât și cel nou au obținut un punctaj ridicat în legătură cu acest aspect, sistemul anterior a fost considerat ca furnizând puțin mai multe informații consumatorilor. Prin evitarea procedurilor de autorizare complexe, operatorii pot comunica într-un mod mai eficace informațiile considerate importante pentru consumatori.

Din consultarea statelor membre, se poate concluziona că acestea au considerat satisfăcătoare punerea în aplicare a noului sistem la nivel administrativ.

4.3 REZULTATUL CONSULTĂRII PĂRȚILOR INTERESATE

În evaluarea[7] din 2014 referitoare la normele UE privind etichetarea cărnii de vită și mânzat, nici etichetarea obligatorie, nici etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat nu păreau să joace un rol decisiv în însoțirea redresării pieței cărnii de vită și mânzat după criza ESB, deși ambele au contribuit la consolidarea încrederii consumatorilor în carnea de vită și mânzat.

Părțile interesate au opinii divergente în ceea ce privește utilitatea sistemului anterior de etichetare facultativă a cărnii de vită și mânzat pentru susținerea pieței după criza ESB.

Deși industria a considerat că sistemul are, întrucâtva, un rol în rezolvarea problemei pierderii încrederii consumatorilor în urma crizei ESB, comercianții cu amănuntul au fost de altă părere.

Opiniile părților interesate au fost convergente în legătură cu un aspect: nu mai există motive întemeiate pentru a face distincția între carnea de vită și mânzat și alte tipuri de carne și produse alimentare în ceea ce privește informațiile facultative de furnizat consumatorilor.

Părțile interesate au descris normele anterioare privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat ca fiind împovărătoare, costisitoare și disproporționate, cu precădere din cauza procesului îndelungat și complex de pregătire, aprobare și control al caietului de sarcini relevant.

În opinia părților interesate, consumatorii nu cunoșteau faptul că în cazul cărnii de vită și mânzat se aplicau norme diferite în comparație cu alte produse alimentare în ceea ce privește etichetarea facultativă și, prin urmare, etichetarea facultativă nu a reprezentat un factor principal de discriminare în cadrul comportamentului de cumpărare al consumatorilor.

În ceea ce privește eventualele dificultăți cu care s-ar fi confruntat operatorii în contextul adaptării la normele din 2014, părțile interesate nu au raportat nicio dificultate. Dimpotrivă, patru părți interesate au răspuns că nu au fost nevoite să își adapteze strategiile de marketing și trei au precizat că au înregistrat un impact pozitiv asupra strategiilor lor de afaceri.

În special, părțile interesate care au raportat un impact pozitiv au considerat că noile norme permit o mai mare flexibilitate în lanțul de producție pentru a reacționa rapid la oportunitățile și cerințele pieței.

Analiza evaluării prezentate de părțile interesate a arătat clar că noul sistem, fiind la fel de fiabil ca cel anterior (punctaj mediu obținut în legătură cu acest aspect: 4,1 puncte înainte de 2014 și 4,0 puncte după 2014), a permis obținerea unor rezultate importante în ceea ce privește:

- eficacitatea sistemului – punctaj mediu obținut: 2,8 puncte înainte de 2014 și 4,5 puncte după 2014: în prezent, sistemul este perceput ca fiind mai eficace.

- complexitatea și sarcina administrativă pentru autoritățile competente și pentru producători – punctaj mediu obținut: 4,4 înainte de 2014 și 2,4 după 2014 în legătură cu complexitatea pentru autoritățile competente și 4,3 puncte înainte de 2014 și 2,3 puncte după 2014 în legătură cu complexitatea pentru producători. În opinia părților interesate, a fost înregistrată o reducere considerabilă a complexității pentru autoritățile competente și pentru producători.

- sarcina administrativă pentru autoritățile competente – punctaj mediu obținut: 4,4 puncte înainte de 2014 și 2,4 puncte după 2014. Părțile interesate au considerat că sarcina administrativă pentru autoritățile competente a fost împovărătoare în contextul normelor anterioare și medie în contextul noului sistem, această diferență fiind legată în special de controale.

- costurile administrative pentru producători – punctaj mediu obținut: 4,1 puncte înainte de 2014 și 2,5 puncte după 2014. Noul sistem a permis o reducere a costurilor pentru producători. Trebuie remarcat faptul că amploarea acestei reduceri a fost considerată mai importantă de către autoritățile competente decât de către părțile interesate.

- capacitatea de a informa corect consumatorii – punctaj mediu obținut: 3,1 puncte înainte de 2014 și 4,1 puncte după 2014. În opinia părților interesate, noul sistem a fost considerat mai adecvat pentru a oferi informații corecte consumatorilor.

Analiza răspunsurilor furnizate la chestionar de către părțile interesate a arătat clar că simplificarea introdusă în 2014 a avut efecte pozitive asupra sectorului.

5. CONCLUZII

Simplificarea introdusă de Regulamentul (UE) nr. 653/2014 prevede alinierea la normele orizontale prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

Pe lângă faptul că etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat respectă, în prezent, norme orizontale în toate statele membre, unele particularități naționale au fost menținute în patru state membre. Portugalia și Slovenia au păstrat un sistem național complet de notificare și control, Italia a simplificat sistemul național, iar în Franța, mulți operatori au continuat să utilizeze caietele de sarcini aprobate înainte de 2014, cu controale din partea unui organism independent.

În general, efectele simplificării au fost evaluate în mod pozitiv de statele membre și de părțile interesate. Autoritățile competente și operatorii nu au întâmpinat dificultăți în ceea ce privește introducerea noilor norme la nivel administrativ și operațional.

Noile norme au fost considerate pozitive de majoritatea respondenților, permițând realizarea simplificării, a armonizării cu alte sectoare, a reducerii sarcinii administrative și a unei capacități îmbunătățite a operatorilor de a răspunde cererii consumatorilor, fără a genera probleme la nivelul comerțului din interiorul UE sau a submina eficacitatea și fiabilitatea sistemului.

Unii respondenți au menționat un risc de neconformități mai frecvente, dar fără a furniza elemente justificative care să confirme acest risc. Analiza datelor disponibile privind ratele de neconformitate înainte și după introducerea noilor norme a arătat niveluri comparabile de neconformitate.

Pe baza analizei efectuate în cursul evaluărilor anterioare, precum și pe baza răspunsurilor la chestionare primite din partea statelor membre și a părților interesate, Comisia consideră că simplificarea etichetării facultative a cărnii de vită și mânzat în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 653/2014 funcționează în mod satisfăcător și nu este necesară revizuirea dispozițiilor actuale privind etichetarea facultativă a cărnii de vită și mânzat.